

RADYOAKTİF İYOT VE CERRAHİ TEDAVİ UYGULANAN HİPERTİROİDİ HASTALARINDA TSH-RESEPTÖR ANTİKORUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ahmet Dirikoç¹, F. Neslihan Çuhacı¹, Hüsniye Başer², Cevdet Aydın¹, Oya Topaloğlu¹, Mehmet Kılıç³,
Şeyda Türkölmez⁴, Reyhan Ersoy¹, Bekir Çakır¹

¹Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Ankara

²Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Ankara

³Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği, Ankara

⁴Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nükleer Tıp Kliniği, Ankara

AMAÇ

➤ Radyoaktif iyot tedavisi (RAİ) Graves hastalığı, toksik multinodüler guatr (TMNG) ve toksik adenomun tedavisinde sıklıkla kullanılır. RAİ tedavisi Graves hastalarında tiroid otoantikorlarında artışa neden olabilir. RAİ tedavisi sonrasında TMNG'den otoimmün tiroid hastalığına transformasyon bildirilmektedir. Ayrıca TMNG'li bazı hastalarda TSH- reseptör antikorlarının (TRAB) varlığı ve RAİ tedavisi sonrasında hipertiroidinin nüksü bildirilmektedir. Biz bu çalışmada RAİ tedavisi ve cerrahi tedavinin TRAB üzerine etkisini karşılaştırmayı amaçladık.

YÖNTEM

➤ Çalışmaya 53 hipertiroidi hastası dahil edildi ve hastalar 3 gruba ayrıldı. Grup 1 (n=23) RAİ tedavisi alan Graves hastalarından, grup 2 (n=18) RAİ tedavisi alan TMNG hastalarından, grup 3 (n=12) cerrahi tedavi uygulanan Graves hastalarından oluşturuldu. RAİ ve cerrahi tedavileri öncesinde ve tedavilerin 12. ayında TRAB ölçümleri gerçekleştirildi.

BULGULAR

➤ Grup 1'de tedavi öncesinde 8 hastada (%34.8), tedavi sonrasında 14 hastada (%60.8) TRAB pozitifliği (p=0.311). Grup 2'de tedavi öncesine 2 hastada (%11.1) TRAB pozitif iken tedavi sonrasında 4 hastada (%22.2) TRAB pozitifliği (p=0.423). Grup 3'de ise tedavi öncesinde 6 hastada (%50), tedavi sonrasında 1 hastada (%8.3) TRAB pozitifliği (p=0.296) (Tablo 1). Tedavi öncesi TRAB pozitifliği açısından Grup 1 ve 3 arasında fark izlenmedi (p=0.383). Tedavinin 12. ayında Grup 1'deki TRAB pozitifliği grup 3'den daha yüksekti (p=0.003).

➤ Tedavi öncesinde grup 1 ve 2 arasında TRAB pozitifliği açısından fark yok (p=0.080) iken tedavinin 12. ayında grup 1'deki TRAB pozitifliği grup 2'den daha yüksekti (p=0.013).

Tablo 1. Çalışma grubunun laboratuvar verileri

	Grup 1 (n=23)	Grup 2 (n=18)	Grup 3 (n=12)
E/K	7/16	4/14	5/7
Tedavi öncesi TRAb			
<i>Pozitif</i>	8	2	6
<i>Negatif</i>	15	16	6
Tedavi sonrası TRAb			
<i>Pozitif</i>	14	4	1
<i>Negatif</i>	9	14	11

SONUÇ

➤ RAİ tedavisi Graves hastalarına benzer şekilde TMNG'li hastalarda da otoimmüniteyi uyarabilir. Bu durum TRAb'nun uyarılması ile ilişkili olabilir. RAİ tedavisi sonrasında TMNG'li hastalarda görülebilen Graves benzeri hipertiroidi daha önceden var olan tiroid otoimmünitesiyle ilişkilidir.

➤ Biz Graves ve TMNG'li hastalarda tedavi öncesinde ve tedavinin 12. ayında TRAB pozitifliğinin benzer olduğunu gözledik. Buna karşılık, tedavinin 12. ayında RAİ tedavisi alan Graves hastalarında TRAB pozitifliğinin, cerrahi tedavi uygulanan hastalardan ve RAİ tedavisi alan TMNG hastalarından daha fazla olduğunu saptadık.